

Det Anarkistiske Bibliotek

Skorpionen nr. 2, 3. årg.

Anarkistisk Organ

Redigeret af Hans Nielsen

Redigeret af Hans Nielsen
Skorpionen nr. 2, 3. årg.
Anarkistisk Organ
December 1907

Hentet 12/11/16 fra <https://web.archive.org/web/20071021143828/http://www.anarkister.dk/skorpionen.aarg.3.nr.2.htm>

da.theanarchistlibrary.org

December 1907

Da nogle utilfredse arbejdere indenfor Socialdemokratiet forleden holdt møde angående starten af et nyt socialistisk dagblad, kom den ene arbejder frem efter den anden og sagde, at det var umuligt at øve kritik indenfor Socialdemokratiet; alt blev slået ned, og at den, der havde fremsat kritikken, blev halvvejs betragtet som skruebrækker.

Det er de samme arbejdere, som tror på den almindelige valgræts retfærdighed!!!

De ville ikke være pligtens ofre. Medens Sophus Rasmussen opholdt sig i Helsingborg, passerede følgende:

En dag kom nogle svenske og danske opdagere ind på ungsocialisternes læsestue i Helsingborg og spurgte, om Sophus Rasmussen var tilstede (de havde stået i nærheden og set ham gå derind). Da dette blev benægtet, og der samtidig blev meddelt dem, at Rasmussen havde udtalt: »Jeg skyder enhver ned, som vil anholde mig«, løb både de danske og svenske opdagere ud af læsestuen, som om de var skudt ud af en kanon.

Da de svenske opdagere senere fik at høre om Rasmussens dåd i København, kom de atter ind på læsestuen – *men denne gang for at takke for den advarsel, de havde fået!*

Samtlige dagblade og illustrerede ugeblade bragte efter »begivenheden« et billede, som de angav at skulle være Sophus Rasmussen. Det var en 40 år gammel karrikatur af – Louis Pio!

Mindedigtet om Sophus Rasmussen

kan fås i vor ekspedition á 10 øre pr. Eksemplar

De hidtil udkomne numre af »Skorpionen« ialt 19, kan fås for 2 kr. ved henvendelse i vor ekspedition.

derimod blev der afholdt et friluftsmøde, som endte med, at et demonstrationstog, der talte flere tusind deltagere, drog gennem Nørrebrogade til Runddelen, hvor forsamlingen skiltes.

Onsdagen derefter blev der af Anarkistisk Forening indbudt til et nyt møde i »Kongens Klub« Østergade 15, men også dette møde blev forhindret af – forretningssocialisterne.

E. Brandt, næstformand for »Socialistisk Ungdomsforening« (Christianshavns afdeling), gik op til værten og aflyste mødet, samtidig fik han de penge udleveret, som var betalt for lokalet – slyngelen kvitterede med falsk navn.

Disse såkaldte revolutionære socialister har altså udført lakajtjeneste for politiet!!

Atom.

Vor Skarnkasse.

Privattelegram til »Skorpionen«. Politiet har beslaglagt alle eksemplarer af Mangors Kogebog, da de frygtede, at folk skulle opfatte de to ord »man tager« som en opfordring til at stjæle.

Kan arbejderne ikke tåle at høre sandheden? Da vi bebrejdede ungsocialisten Chr. Christensen, at han havde været med til at forhindre afholdelsen af et protestmøde mod politifølgelsen af Sophus Rasmussen, svarede han: Vi jager arbejderne væk!

Han er altså forretningssocialist og vil ligesom de gamle førere fylde arbejderne med løgn og søde ord, for at de skal bære ham frem.

»Social-Demokraten«s medarbejdere har været ude at gøre juleindkøb på strøget, og en af dem skriver i en artikel herom, at man bør også tænke på de små handlende i sidegaderne. Det er en opfordring til arbejderne om at købe stemmekvæg til deres førere ved at lade sig plyndre for mellemhandleravancen.

»Social-Demokraten« rumler meget om, at stenene til forskellige foretagender er hentet fra Albertis teglværk. Det er vel, for at arbejderne skal glemme, at Lyngsie har taget deres penge til fallitforetagender i Margarine.

Indhold

Sophus Rasmussen	5
Anarkisternes program.*)	9
Lønslaver	10
Samfundet og dig.	11
Er der brug for anarkisme i Danmark?	12
Hele den københavnske presse lyver!	14
Den offentlige moral	16
Forretningssocialisternes taktik.	17
Vor Skarnkasse.	18

Frihed for at opnå lykke!

Anarkist.

Forretningssocialisternes taktik.

Samme dag, som »pligtens offer« blev skudt, fordi han, som lovssystemets håndlanger, ville berøve Sophus Rasmussen friheden, blev der afholdt medlemsmøde i Socialistisk Ungdomsforening (Centralafdelingen).

På dette møde blev det vedtaget at afholde et protestmøde sammen med Anarkistisk Forening. Der blev nedsat et udvalg på 6 medlemmer (3 fra hver forening), som skulle arrangere mødet.

Dette udvalg lejede et lokale i »Harmonien«, Nørrevoldgade 23, samt indsendte annonce til »Social-Demokraten«; det hele blev tilrettelagt således, at mødet kunne afholdes samme dag, som Rasmussen blev begravet, men – dette blev forhindret ved en gemen slyngelstreg fra forretningssocialisternes side.

Nogle af spidserne for »Socialistisk Arbejderforening« mente, at mødets resultat vil blive en fremgang for den anarkistiske arbejderbevægelse, og dette måtte absolut forhindres.

De affattede derfor i forening med bestyrelsen for Centralafdelingen en erklæring, som de fik forbundsmanden Vilhelm Meldgaard til at underskrive og indrykke i »Social-Demokraten«.

I denne erklæring blev der meddelt offentligheden, at de socialistiske ungdomsforeninger ikke havde det ringeste at gøre med det protestmøde angående politifølgelsen mod Sophus Rasmussen, hvorom der var annonceret i »Social-Demokraten«.

Altså en fuldstændig løgnagtig meddelelse.

Denne erklæring havde til følge, at protestmødet blev forhindret; disse forretningssocialister henvendte sig nemlig til værten i »Harmonien« og meddelte ham, at efter den erklæring, som var optaget i »Social-Demokraten«, måtte mødet betragtes som aflyst. Efter dette erklærede værten, at han ikke oftere ville leje lokal ud til »Anarkistisk Forening«.

Mødet var annonceret til søndag aften kl. 8; ved denne tid mødte ca. 500 mennesker udenfor »Harmonien«.

En seddel, som var opslået på portdøren, hvorpå der stod skrevet, at Centralafdelingen havde aflyst mødet, vakte en berettiget harme i forsamlingen, ja der var endog stemning for at tage lokalet med magt. Nå – dette blev ikke udført,

Den offentlige moral

Er det at forundres over, at der findes et sådant uhyre blandt menneskene, så længe de ikke er nået ud over det lavmål af individuel frihed i ord og handling, som den af dem opkonstruerede »stat« giver dem lov til at eje. Den, som støtter staten og tror på parlamentarismen, må naturligvis også underkaste sig og anerkende den offentlige moral. Prøver man på at analysere dette »moral-ske« monstrum, da bliver det ikke megen skønhed og livskraftig sandhed man får ud af den. Man vil da snart komme på det rene med, at »moralen« ikke er nogen følelse, der bunder i den menneskelige trang til at gøre, hvad der er ret og godt, men at den simpelthen er en lov, ikke vedtaget af parlamentet, men af »den kompakte majoritet«, som Henrik Ibsen kalder den. Det er en lov, der som alle andre love fordrer blind underkastelse – og den lydes så længe der endnu findes slavesjæle. Gør en mand en fej og lumpen handling, der ikke falder ind under lovens tunge arm, da vil han ikke blive set på med så foragtelige øjne, som den stakkel, der har fået 5 dages vand og brød for at have taget mad i sin nød. Ham, der begik den lumpne handling, slap fri, men ham, som fik vand og brød, fordi han spiste, da han var sulten, slipper ikke med de 5 dage, men kan straffes hele livet igennem af »den offentlige moral«, hvis han ikke er stærk nok til at sætte sig ud over den. Dette uhyre fordærver og ødelægger alle de friske, skønne livsspirer, den kan overkomme, den skaber slavesjæle, der lever i smuds og utugt, den spytter kærlighed, oprigtighed og finhed i øjnene og lægger sig som en kold, klam tåge ned over det menneskelige samfund. Hvorfor er du kristen? Hvorfor lever du sammen med en hustru, du ikke elsker? Hvorfor smigrer og lyver de folk op i ansigtet? Hvorfor er du ikke dig selv og tør være dine egne anskuelser bekendt?

Det er den offentlige moral, der forbyder dig det. Og så længe du vil underkaste dig og anerkende majoritetens og magtens ret til at befale over dig, så længe er du også nødt til at underkaste dig dette uhyre, thi det er dette, der opretholder stat og parlament, autoriteter og præster osv.

I denne gennembrudstid, hvori vi nu lever, da alt det tusindårige er ved at vakle og falde, da samfundet begynder at tage nye former og ryster den gamle, trange klædning af sig, da så mange nye, rige tanker begynder at gøre sig gældende, må vi først og fremmest se at kvæle »den offentlige moral«, thi den er fremskridtets dødsfjende. Og alle, som ser den, bør sætte sig ud over den, dræbe den i sin sjæl og protestere mod den, hvor den stikker hovedet frem. Derved beredes vejen for dem, der kommer med de nye, store, livskraftige tanker.

Frihed for at opnå fremskridt!

Det råber gennem mig til dig. Det er ikke mig – personen, en for dig ligegyldig – som råber, men det er din egen fordring gennem mig.

Sophus Rasmussen

Det er en underlig tanke, at den mands liv er udslukt.

Vi, der daglig så ham, den ene aften hos de unge socialister, den anden aften på møder, enten det var det ene eller det andet parti, vi, der kender ham som bærende og animerende kraft indenfor anarkisterne, – for os står denne mand med sin rastløse færd og sin alvor endnu levende og vil bestandig stå således gennem de spor, han har sat sig.

Sophus Rasmussen lærte jeg at kende, da han for en del år siden stiltfærdig gik rundt og lejlighedsvis stak én og andet et lille kommunistisk organ i hånden – det var det norske af Kristoffer Hansteen udgive »Til Frihet«. Jeg kom hjem til ham i hans lille logis, og jeg lærte snart at sætte pris på denne intelligente mand med hans store og ædle tanker. Vi kom ofte sammen, og lige så ofte faldt talen på Rasmussens kæreste ønske: At få et blad ud herhjemme. Han havde allerede deltaget en del i de anarkistiske diskussionsklubber »Tolerance« og »Peter Krapotkin«, som var her i byen i 90'erne, og desuden skrevet en del til »Til Frihet« og den ligeledes norske »Anarkisten«. Men det var ham ikke nok. Og endelig i foråret 1905 lykkedes det ham at få »Skorpionen« i gang.

Her begynder Rasmussens lidelseshistorie.

Sophus Rasmussen var efterhånden bleven stærk individualist. I en artikel i »Skorpionen«s nr. 4, hvorfor han blev dømt til otte måneders forbedringshus, skriver han bl.a. om sig selv: ... »Der er spurgt mig så ofte, hvorfor jeg kæmper for anarkismen – for individets ret, og jeg har som regel svaret: 'Fordi det passer mig, det morer mig, interesser mig!' Jeg ved, de fleste mennesker, der kæmper for en sag, der møder stærk modstand, er så tilbøjelige til at betragte sig selv som martyrer. Jeg ved, at alle, eller næsten alle – hele det småtskårne lavsindede og jamrende slæng af statsreformatorer, religions- og moralprædikanter betragter sig selv som idealister og tror at handle af hensyn til deres medmenneskers vel. Og jeg ved, at det lige så lavpandede folk ser op til disse dydsdragoner og betragter dem som ophøjede væsener, der af pure kærlighed til deres medmennesker opofrer sig for dem. Det hele beror på et bedrag – en løgn. De kæmper kun for et, nemlig tilfredsstillelsen af sit eget 'Jeg'; men de er sig ikke bevidste. Dem, som er sig det bevidst, men ikke vedkender sig

det, kalder man hyklere. En særlig ondartet type på disse finder man ho den statslønnede præst og hos den socialdemokratiske levebrødspolitikere.

Når jeg selv kæmper for anarkismen, er jeg mig bevidst, at det kun sker for at tilfredsstille mit eget 'Jeg'. Jeg er anarkist af naturen, som alle er det. Min opdragelse, al det religiøse løgn, nationalistiske sludder og moralistiske vanvid, jeg blev proppet med fra barnsben af, lagde imidlertid en ydre skal over mit naturlige syn og min naturlige moral. Men da jeg i skolen var meget doven til religion og krigshistorie, og ikke var underkastet stor tvang i hjemmet, blev skallen ikke tykkere end, at den sprængtes, så snart jeg ved læsning og tænkning blev klar over min naturlige moral og ret. Jeg blev anarkist på ny, denne gang bevidst. Men fordi et menneskes anskuelse er anarkistiske, behøver han ikke at kæmpe for lærens udbredelse, men kan nøjes med at opponere og protestere, når hans ret trædes for nær. Der skal andre grunde til, og de skabtes ved den modstand mod mit 'Jeg', som jeg mødte udefra – fra samfundsfællesskabet. Resultatet af modstanden blev kamp, fællesskabet ville overvinde Jeg'et – Jeg'et fællesskabet. Som menneske stræbte jeg efter lykke og tilfredshed. Det stræber alle efter. Nogle når tilnærmelsesvis det sidste, yderst få det første. Jeg nåede ingen af delene, fordi jeg for at blive tilfreds måtte have frihed, men min sociale stilling i statssamfundet hindrede mig i at skabe mig dette, og for at blive lykkelig, måtte jeg have et naturligt virkefelt for dådstrangen, og det kan et frihedsstræbende menneske selvfølgelig ikke få i en tvangsanstalt. Alle de krav til livet, som man i barndommen og ungdommen havde håbet at skulle se opfyldte, viste sig efterhånden at være illusioner og luftkasteller, der ramlede sammen ét efter ét. Jeg greb naturligvis efter et nyt virkefelt for tanken og tog det, der lå lige for – Jeg'ets kamp mod den magt, der bekæmpede Jeg'et, og som havde grebet forstyrrende ind i mine forsøg på at tilfredsstille mit Jeg. Kampen føres altså for mig selv, ikke for andre. Hele opgaven er at bryde ned på de tvangsinstitutioner, som statssamfundet er bygget på, bryde ned på den bestående moral, på fordomme, på hele denne unaturlige dressur, som har gjort menneskene så småtskårne, og som dræber alle de friske frie spirer i ungdommens sind. Samfundets omdannelse, menneskenes lyksaliggørelse, anarkiets gennemførelse, – virkeliggørelsen af alt dette er mig så revnende ligegyldigt, ja, det ville endog være mig imod, om det skete nu, fordi jeg derved ville miste betingelserne for kamp, det, som giver mit liv indhold, fordi freden kommer for sent til at jeg kan føle mig tilfreds med den. Jeg kæmper kun for kampens skyld, fordi det tilfredsstiller mit Jeg at se disse pjaltede, skabagtige, hykleriske samfundsstøtter, disse moralske jammeridealister og ynkelige magtstræbere, som ubønhørlig tramper al selvstændighed ned,

demokraten brugte selvfølgelig denne, som enhver anden begivenhed imellem himmel og jord, i døgnpolitikens modbydelige stemmefiskeri og agitation. Nu skulle Rasmussen bruges til at slå Alberti med! Ja, førerne, og specielt hr. Borgbjerg, havde vel helst set, at ministeren var bleven skudt istedet for betjenten, så havde de været så meget nærmere taburetterne. Jeg har for øvrigt hørt en masse naive mennesker udtale det samme ønske, hvilket kun kan bestyrke den opfattelse, at arbejderne er fuldstændig blottet for *selvstændig tænkning*, netop det, Rasmussen ville lære dem. – I en stærkt fremhævet artikel fortæller samme sandhedskærlige organ, at Rasmussen var købt af højre, og at anarkismen var noget, arbejderne skulle vogte sig for. Uha! »Pas på, ellers kommer bussemanden!«

De arbejdere, der har fulgt med, ved, at Sophus Rasmussen ikke var nogen tosse, men han sagde sandheden, og det gjorde han så eftertrykkelig, at han nu ved sin død havde hele den københavnske presse på nakken. At nogle enkelte blade skrev, at politiet havde skylden, er jo kun sentimentalitet; den egentlige grund: Et sindssvagt ordnet samfund, rørte ingen ved. *Hvis Sophus Rasmussen ville have ladet sig støtte fra oven, behøvede han ikke at have ført en sådan forhutlet tilværelse.* Nej, om han endelig ville have nogle af samfundets midler, skulle det ikke være som gave; han ville selv tage dem. Han betragtede det selvfølgelig som sin fulde ret at få fat i disse midler. Al ejendom er tyveri, siger Proudhon, og det mente Rasmussen også.

»Han havde aldrig nået at skabe nogen bevægelse herhjemme for anarkismen«, skrev Socialdemokraten. Hvorfor mon bladet så har så travlt med at advare arbejderne derimod? Det kan kun være sandt, hvis d'herrer mener, at han ikke i en fart har fået trommet flere tusind spækhøkere frem, som ikke havde det ringeste begreb om anarkisme. Dem havde Rasmussen nemlig ingen brug for. For øvrigt tror jeg godt, at d'herrer i Farimagsgade lader, som om de ingen anarkister ser; anarkisterne irriterer dem!

»Nationaltidende« og »Dannebrog« råber på bevæbnet politi. Selvfølgelig! Men så bliver vi andre jo også nødt til at bevæbne os. Og hvem er de fleste. Ja, det er arbejderne, men de ved det – endnu.

Når »Ekstrabladet« skriver, at »han ville på den grønne gren«, så er dette jo i fuldstændig overensstemmelse med bladets egen eksistens; det betaler sig at »gøre« i frisind. Hvis vi hertil føjer det gamle ord, at tyv tror, hvermand stjæler, så er øvrige kommentarer overflødige.

Veritas.

sionen skulle gå rabundus, det er sådan en rar magelig gesjæft, og sikken en dejlig autoritet de besidder overfor fattige mennesker; thi fattigdommen sløver, den hårde kamp for tilværelsen trætter sit offer, og når hertil kommer, at den danske arbejder er af et egent temperament, som hverken ligner sydens varmlodige ilterhed eller nordens stålsatte viljekraft, men gennemgående er et godmodigt gemyt, som særdeles godt egner sig til at være spillebold mellem kapitalistiske udbyttere og politiske rumlere, så forstår man bedst, at hadet hos dem **kun** er en ulmende glød, som de synger. Men engang må det vel blusse op, begyndelsen er sket, og utilfredshed er der jo nok af, og vi skal nok puste til ilden, den ild, som skaber handlingens mænd. Den danske besindighed vil vel spille med ind deri, men da vil den jo kun gøre sit til, at der bliver handlet rigtigt og bliver fundet veje og midler, der kan bringe dette elendige samfund til at ryste i sine grundvolde, uden at vi behøver at stille os op på gaden som skydeskive for militærrets rekylgeværer; thi vi kan nemlig ikke regne med, at soldaterne ikke skyder, og endnu mindre med, at de ikke bliver udkommanderede, selv om der sidder en socialdemokrat som forsvarsminister. Men ét må du gøre dig klart, danske arbejder, at revolutionen må først begynde hos dig selv, og der skal en ganske alvorlig udrensning til i din bevidsthed, din hjerne, thi vi er jo alle fostre af vor samtid og har modtaget alle vore indtryk fra det samfund, vi lever i; det har forplumret vor tankegang med dogmer, moral og autoritetstro, så at vi ikke kan se os selv for al den tåge af onde ånder og bussemænd i form af respekt for love og politi, præster og arbejdsførere, ja kort sagt respekt for Fanden og hans oldemor og alt, undtagen for – dig selv. Derfor danske arbejder, begynd straks frigørelsens værk, men begynd rigtig. Kast al den dumme ballast overbord, som du går og slæber på, og som hæmmer al fri og naturlig udvikling i dig; da er også du anarkist.

*En socialistisk stat må have tusinder af lovparagraffer.
For at lovene overholdes, kræves masser af politi.
Med politi følger brutalitet.*

Hele den københavnske presse lyver!

Da Sophus Rasmussen havde skudt en af kapitalismens lejesvende og der- efter sig selv, skrev hvert eneste københavnske dagblad *sin* løgn om ham, alt efter som det passede i deres kram.

Nogle blade skrev, at han var en forskruet person, en tosse, andre, at »nu var den danske anarkisme drevet ind i samme blodige spor som i udlandet«; Social-

hade mig, foragte mig, ægre sig over mig, det morer mig at se deres indignation, at høre deres latter eller harme, men først og fremmest morer det mig at mærke deres modstand. Det er ikke så meget had, der danner drivkraften, men mere lyst, trang til at vise modstanderne, at Jeg'et, det enkelte jeg, når det da lever, er mægtigt nok til at hævde sig overfor tvangsfællesskabets underkuel- sesforsøg. Hvad fanden skulle jeg dog bryde mig om mine medmennesker for, hvorfor skulle jeg kæmpe for deres interesser, når det ikke netop var, fordi jeg derved fandt en måde at tilfredstille Jeg'et på. Har man nogen sinde set et men- neske kæmpe for en sag, han mente var rigtig, når han følte modbydelighed derved i enhver henseende, når han ikke følte lyst eller interesse for kampen? ...«

Dette skrev Rasmussen i 1905. Samtidig holdt han en del møder, hvor han utrættelig arbejdede for dannelsen af en organisation, hvortil heldet var ham alt andet en gunstigt, og inden ret længe blev han fængslet. Han sad nogen tid, indtil hans sag gik til doms, da han imidlertid løslodes. Eftersom han nu ikke anede, hvor stor hans straf ville blive – det var de strengeste paragraffer, han skulle dømmes efter – besluttede han at flygte og afvente resultatet i udlandet. Men netop som han stod i begreb med at forlade landet, – han må være bleven forrådt – fængsledes han atter. Han fik senere sin dom, der løs på otte måneders forbedringshus, og på spørgsmålet, om han ville søge benådning, svarede han: Jeg søger ikke om nåde, men om ret!

Så gik turen til Vridsløse.

Fra fængslet skriver han til mig: »... Her er forfærdeligt trist. Men jeg kommer vel nok over den tur, og ét skal jeg love dig og vore meningsfæller, at hvor længe jeg end skal sidde indespærret, skal det ikke gå med mig, som det desværre er gået så mange andre, at de er faldet hen i sløvhed og har opgivet videre virksomhed for sagen ...«

Sophus Rasmussen har holdt ord. Da han en dag i juni måned lodes ud i den varme sommer, var han straks, da jeg traf ham, lige så ilter og begejstret som før, og han tog fat igen. Nu havde imidlertid politiet tilbageholdt nogle af hans bøger. Og for at fremtvinge en afgørelse af, om det havde ret dertil, angreb han politiet i sit blad. Selvfølgelig fik Rasmussen en afgørelse af, om politiet måtte stjæle, men på den måde, at man ikke må beskyldte politiet for noget, selv om man ved, at det er sandt og – tillige en på tre måneders fængsel. I den mellemliggende tid havde han pådraget sig straf, fordi han havde undladt at melde sig til protokollen over »mistænkelige« personer – her ville han også fremtvinge en afgørelse af, om han var pligtig til dette. Men politiet anholdt ham ganske simpelt en aften, medens han gik i sit lovlige hverv og solgte blade

på Rådhuspladsen. Da sad han en månedstid. Atter undlod han at melde sig, og foruden de tre måneders fængsel for »fornærmelser« mod politiet ventede der ham nu tillige tre måneders tvangsarbejde.

»Jeg kommer ikke levende ud!« var hans ord. Og i god tid rejste Rasmussen til Sverige, hvor han fik arbejde. Men politiet var ikke tilfreds hermed og æggede ham endnu mere ved at jage ham væk. Nu må hadet være blusset op i Rasmussen, og han har taget sin tvungne beslutning.

Er politiet måske nu tilfreds?

Eller – – –

– – Som før sagt, Rasmussen var individualist, når han talte og skrev. Men en mærkelig sammensat natur. I en mængde små dagligdags tilfælde viser hans handlinger uegennyttig godhed og kammeratskab. Så kunne vi så ofte strides og han blev hård, men retfærdig. Han kunne begejstres for sin sag og lægge stort arbejde deri. Og når han så syntes, han vandt modvilje, hånedede og spottede han denne »pjaltede hob« på den ironiske måde, der var ham egen. Han hadede uretfærdigheden som nogen. Han sagde sin mening lige ud og uden tøven, hvad enten det var mellem kammerater eller på mere farlige steder, hvor både politi og presse slog ned på ham.

Og alt efter som denne mand hentede sig pinsler ved »hævdelsen af sit eget Jeg«, voksede hans had. Stærkere og stærkere i hadet og stærkere i sin overbevisning. Således var Sophus Rasmussen til det sidste – trods alt. Således var han, lige til han skød det kreatur ned, som kom og ville lægge sin hånd på ham og tvinge ham derhen, hvorfra han ikke mente at komme levende ud.

Han fik en smuk død.

Han er vel den første her i landet, der videst efter evne har forkyndt de nye ideer. Og kæmpede han end i døden kun for sit »eget Jeg« og imod »tvangsfællesskabet«, så har han dog med dette skud og med sit eget blod lagt grunden til den bevægelse, som snart skal komme. Intet under, om mange nu og i efterverdenen i ham vil se en stor idealist.

Ja, hans liv har været hårdt, men ikke forgæves.

Vi skylder ham tak! Lad os give ham den i arbejdet.

Julius Samuelsen.

De, som siger, at samfund og love er nødvendig for dem som vil leve deres liv i fred, hvorfor søger de da at tvinge alle ind under deres samfund? Hvorfor overlader de ikke os, som hader dets nederdrægtige usselhed, et fristed, hvor vi kan leve vort liv efter eget tykke? – Det er altså en løgn dette, at de kun vil have samfund for deres egen freds skyld.

grænsende tålmodighed, hvis det kunne og vedblive at nøjes med at få stukket nogle smukke talemåder og reformfraser ud til at fylde skrigende tarme med, thi det er og bliver jo dog kun stene for brød. Men arbejdernes værste censor er deres eget blads redaktion, thi disse **autoriteter** er besjælet af en nidkær omsorg for, at de ikke får besked om, hvad udlandets arbejdere foretager sig, undtagen hvis samme kan bruges til politisk agitation. Vi havde såmænd aldrig fået noget at vide om den store antimilitaristiske agitation, som franskmændene Hervé har drevet, hvis ikke general Madsen havde beskyldt Borgbjerg for ikke at være så god fædrelandsforsvarer, som hans partifælle Jaurés eller f.eks. Bebel, som har erklæret sig parat til at tage bøssen på nakken og forsvare Tyskland. Men som ministeremne at betragte måtte Borgbjerg jo se at få rystet slig en mistanke af sig; derfor kom det åbne brev til Madsen og artiklen om Hervé, den kan vi altså takke generalen for. Men det er jo en temmelig lang omvej, sandheden må gå for at nå arbejderne. Derfor har »Skorpionen« nu påtaget sig at oplyse danske arbejdere om, at de 90 procent af franske, spanske, italienske og en stor del tyske arbejdere har kastet al det parlamentariske bavl overbord og er nu – i kontakt med udviklingen – i færd med at agitere for den store, eneste og virkelige sociale generalstrejke, som skal resultere i den ganske menneskeheds overtagelse af såvel produktionen som konsumtionen.

Når vi herhjemme hidtil har været vant til at blive spiset af med en forklaring om, at anarkismen kun er utopi, at dens tilhængere er idealister, hvis mål ligger på den anden side af månen, og at deres midler til at nå det kun er mord på statsoverhoveder, da har dette kun været et rent og skært forsøg på at holde arbejderne nede i uvidenhed, for at kunne bruge disse som stemmekvæg, og når »Socialdemokraten« skriver så højtidelig pænt om de intelligente, højt oplyste og målbevidste danske arbejdere, da falder det spørgsmål lige for, hvad er målet? For det skulle vel ikke være dette, at støtte sådanne kapitalister som Sabroe, ved at købe hans pølser. De er vist temmelig dyre for proletarer!

Nej, de danske arbejdere må se at blive mere selvbevidste, mere selvstændig tænkende, så at de kan frigøre sig. Frigørelsen skal og kan jo kun blive deres eget værk, som Karl Marx har skrevet. Det er jo altså nok at tage fat på for arbejderne selv. De kan jo f.eks. begynde med at **frigøre sig for den kristne moral**, som jo har dybe rødder i folks bevidsthed.

Der bliver jo gjort så meget for at fæstne den; man ser, hvorledes præsterne begynder at interessere sig for det sociale spørgsmål, det har de jo aldrig brugt før. Hvad er årsagen? Jo, de er selvfølgelig bange for, at arbejderne skal forlade dem fuldstændig. De har jo set, hvad vi lider under arbejdsløsheden, og de frygter nu for at komme til at lide samme skæbne, det var jo fælt, om profes-

af en bussemand, som ikke må fornærmes, men om den store gud – naturen – får de kun et vrangt begreb. Stakkels børn i et stakkels samfund.

Er der brug for anarkisme i Danmark?

Hvor er den plet på jorden, hvor der ikke er brug for dette frihedens evangelium?

Her i landet er såvist tvang og tryk nok, hele befolkningen klemmer, maser og skubber hinanden for at få albuerum, sligt behøver man ikke at rejse til de store stater for at blive vidne til, og hvorledes skulle dette land også forblive ganske uberørt af tidens store udvikling. Det er da også kun sådan nogle patent Kgl. Hof-og fædrelands-social-demokrater som ex-typograf, redaktør og folketingsmand Marott, der finder på at sige slige dumheder som den, han langede ud til Chr. 9., da denne ved kanalindvielsesfesten på Rådhuset i Odense spurgte ham: Ja, her i landet findes vel ikke anarkister? Nej, svarede Marott med entusiastisk taburetfeber, i et så parlamentarisk regeret land findes ingen anarkister.

O! Skønne ord, parlamentarisme! Ja, hvis disse parlamentarikere så virkelig selv troede på, at denne vej førte til deres ideal, den socialistiske stat, som de fortæller arbejderne, at de tilstræber, men disse humbugsmagere ved jo godt, at de lyver og hykler for deres stemmekvæg; ja de har endog til tider været så frække selv at sige det, nå – det var måske af vanvare; man husker f.eks. af-færen med de vestindiske øer. Da fortalte »Socialdemokraten« om, hvorledes der eksisterede **et tredje ting** foruden de to, som Rigsdagen består af, nemlig hoffet i forbindelse med nogle kapitalister, som var interesseret i, at øerne forblev danske. En anden gang fortalte bladet os om hvorledes børsmatadoren Tietgen imod gengældelse støttede henholdsvis højre og venstre med midler til agitation op imod valg. Og ved hjælp af denne rigsdag, **der er så afhængig af kapitalen**, tror arbejderne at kunne nå socialismen. Nej, kapitalen har altid magten og finder altid vej for sin magtudfoldelse. Alt bøjer sig for dette døde metal, guld, ja, selv en socialdemokrat bøjer sig og går på akkord med uretten. Nu vil man jo hævde, at socialdemokraterne har gjort et stort reformatorisk arbejde; ja, det er ikke anarkisternes sag at underkende arbejdet, der er præsteret, men resultatet forekommer os temmelig illusorisk udover det, at nogle mænd har fået beskæftigelse i Rigsdagen til 10 kr. om dagen, og er bleven borgmester til 10.000 om året. Det virkelige proletariat, som stadig kæmper en fortvivlet kamp for selve brødet, måtte jo være i besiddelse af en til sindsyge

Anarkisternes program.*)

Der er en indvending, man meget ofte hører fremsat mod anarkisterne af dem, der ikke forstår disses lære, og det er, at de savner et bestemt program. Deres hele arbejde går ud på at kritisere og bryde ned, men de sætter intet nyt op i stedet for det, de vil afskaffe.

At folk kan tale således, beviser kun, at de enten savner selv det ringeste kendskab til, hvad anarkismen er, eller også, at de er så temmelig blottet for logik; thi ingen, der da en lille smule sund sans, vil vel kunne benægte, at når anarkismen tilstræber det lovløse samfund, så sætter den dermed noget nyt op i stedet for det, den vil bryde ned. Den sætter friheden op som modsætning til tvangen.

Når der derfor er tale om, hvad anarkismens program er, så må vi svare med de to ord: Intet herredømme. Større er det ikke, og vi vil indrømme, at det fylder ikke meget på et stykke papir; men alligevel er det det største program, menneskene indtil dato er mødt frem med. Naturligvis tilfredsstiller det ikke de mennesker, der – vante som de er til fra alle partier at få alenlange programmer – ventede at få stillet op en hel samfundsbygning fiks og færdig indtil de mindste enkeltheder; de fatter ikke, at det kan være nok, dette ene: Anarki, men fordrer, at vi skal beskrive for dem, hvorledes de vil have, at produktion og konsumtion skal organiseres, hvorledes skolegang og børneopdragelse skal ledes, hvorledes mand og kvinde skal forholde sig til hinanden og så fremdeles. Og når vi siger, at det ved vi ikke, det må fremtiden om, så forarges de og siger, at vi altså intet vil udover at bryde ned og kritisere. Vi er en slags ondsksfulde skadedyr, der angriber alt, uden at sige hvorfor, folk, der gerne vil bryde ned men aldeles ikke bygge op.

Dette syn er aldeles forkert. Thi netop ved, at vi bryder ned, er det, at vi bygger op. Vi bryder ufriheden ned og bygger friheden op. Thi det siger sig selv, at hvor herredømmet ophører, begynder friheden. Men vi bygger ikke luftkasteller, som vi lokker folk til at tro på; vi lover ikke konstruktioner, som fremtiden vil kuldaste. Vi betragter samfundet som et væsen, der er bundet med tusinde lænker, love, autoritet, fordomme o.s.v., og vi søger at befri dette væsen ved at overhugge lænkerne, men møder ikke op med nye forgyldte lænker, med hvilke det skal bindes, efterhånden som de andre brydes over.

Man kan måske sige, at dette arbejde er et nedbrydningsarbejde, men resultatet bliver ikke negativt, tværtimod, det bliver uhyre positivt. Ville vi derimod stille program op – binde med nye lænker, hvor vi fjernede de gamle, så kunne man med rette sige, at resultatet af arbejdet og programmet var negativt.

Ganske selvfølgelig må vort arbejde gå ud på kritik af det bestående samfund, thi kun derigennem nedbryder vi de fordomme, der binder os til det, og som hindrer os i at forstå det nye. Ville man nøjes med at filosofere over, hvorledes fremtidens samfund eventuelt kom til at virke, ville ingen forstå det, når de ikke tillige var frigjort fra fordommene, hvorpå det bestående er bygget; og forøvrigt vil ethvert sådant forsøg på at tænke sig anarkiet i fremtiden ikke kunne foregå uden at forme sig som en skarp kritik af det nuværende.

Påstanden om, at vi mangler en positiv baggrund, er derfor ganske forkert. Vi har den, og vi har også vort program, hvor kort det end er. Vor opgave er at bryde ned de skranker, der hindrer menneskene i at leve og udvikle sig frit hver især; Vi er som den læge, der søger at bortoperere patientens kræftsvulst, men vi vil ikke derefter påføre ham en ny. Vi mener, at når sygdommen er fjernet, så vil organismen virke normalt ganske af sig selv, og lægen kan ikke give foreskrifter for, hvorledes de forskellige organer skal samvirke.

Desværre for anarkismen er der jo blandt den tilhængere enkelte, der har tilbøjeligheder til at opstille konstruktioner, og som så deler sig i fraktioner, hver med sit fremtidsprogram i fiks og færdig stand. Dette er selvfølgelig ganske latterligt, og det beviser kun, at vedkommende ikke forstår anarkismen; thi det siger sig selv, at når menneskene frigøres fra al tvang, så kan ingen tvinge sin specielle konstruktion igennem, og samhørighedens former bestemmes udelukkende af de forhold, der på samme tid er rådende, og af det kulturtrin hvorpå menneskene står.

At bryde ned må derfor blive det program, hvorom anarkisterne samles.

Sophus Rasmussen.

---

*) Sophus Rasmussen har efterladt sig en del manuskript, bl.a. nærværende artikel. En anden større artikel »Lovløshed«, vil senere udkomme i pjeceform.

Lønslaver

Jeg foragter jer, I afskum,
I fordømte rakkerpak,
sælger livet til en kræmmer,
bli'r holdt hen med snak og tak.

I for pøbel lod jer kalde,
og I svarer til jert navn;
thi I sjakrer med jert bedste,
gør akkord om sult og savn.

Skrig om nåde, til I rådner,
hyl om usle trældomskår!
Æselsspark til slige hunde,
som ej høster, hvor de sår!

Hadets ild I aldrig kendte,
som fortærer slavesind;
hvor vil I da kunne vente,
at få frihedstanken ind.

Hele jorden på jer venter,
hvorfor står I der og glor?
Livets ret, naturens gave,
er vel ej til jer for stor!

H. N.

Samfundet og dig.

Har du set dyrenes skønne samfundsliv, har du nogen sinde tænkt over det frie, ubundne liv, de lever i den såkaldte vilde tilstand? Dyrene lever livet virkeligt og naturligt, det har vi mennesker forbudt os selv. Har du set, hvorledes dyrene opdrager deres afkom med omhu og kun med dette ene mål for øje, at gøre dem så kraftige og levedygtige som muligt, at gøre dem modne til at leve livet helt og fuldt, thi det kan kun dyrene gøre; menneskene har glemt det, derfor kan de heller ikke lære deres børn det, derfor har menneskene et samfund af usle, uselvstændige individer, et samfund uden samvirke, hvor alle modstræber hinanden. Der hvor vi skulle finde hinanden, der spredes vi, og der, hvor individet begynder, der kommer samfundet og udsletter individet med tvang og lovbud, som altid er i modstrid med den individuelle tankegang. Derfor se på menneskenes børn, se, hvorledes de bliver forkrøblede af forældrene, fra de begynder at kunne skønne og senere hen af skolen, hvor man med hug og knubs indtærper dem, at de er noget usselt kryb, som en gud har skabt, og denne gud fremstilles som et tågebillede, et slags åndeligt gespænst